Aleksandra Achtelik, Bernadeta Niesporek-Szamburska

BAWIMY SIĘ W POLSKI 1

Podręcznik do nauki języka polskiego dla dzieci

Wydanie czwarte

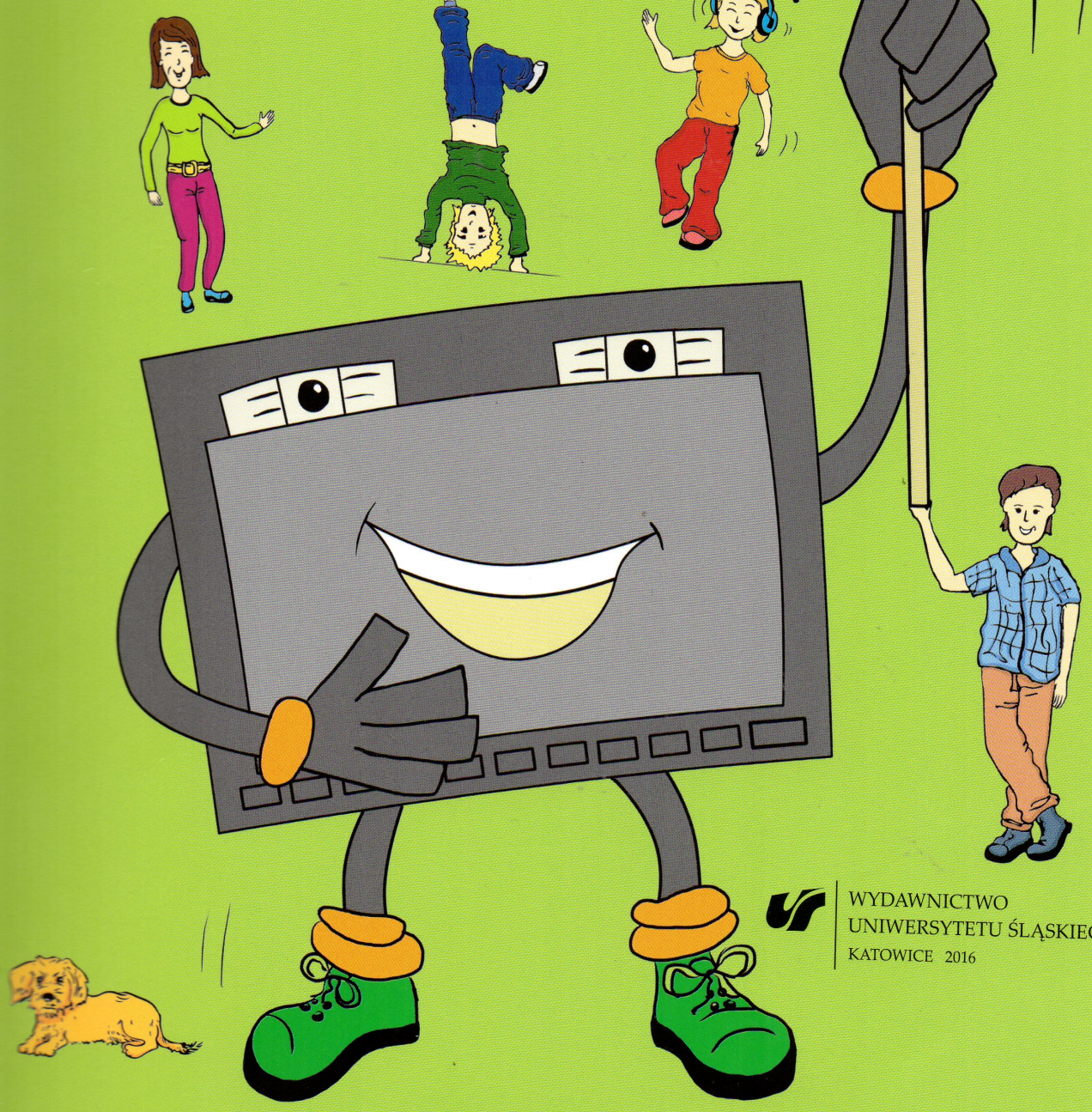

WYDAWNICTWO
UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO
KATOWICE 2016

5 W sklepie papierniczym

SKLEP PAPIERNICZY

A Słucham i powtarzam.

biały	zielony	pomarańczowy
czarny	niebieski	brązowy
czerwony	żółty	kolorowy

W sklepie

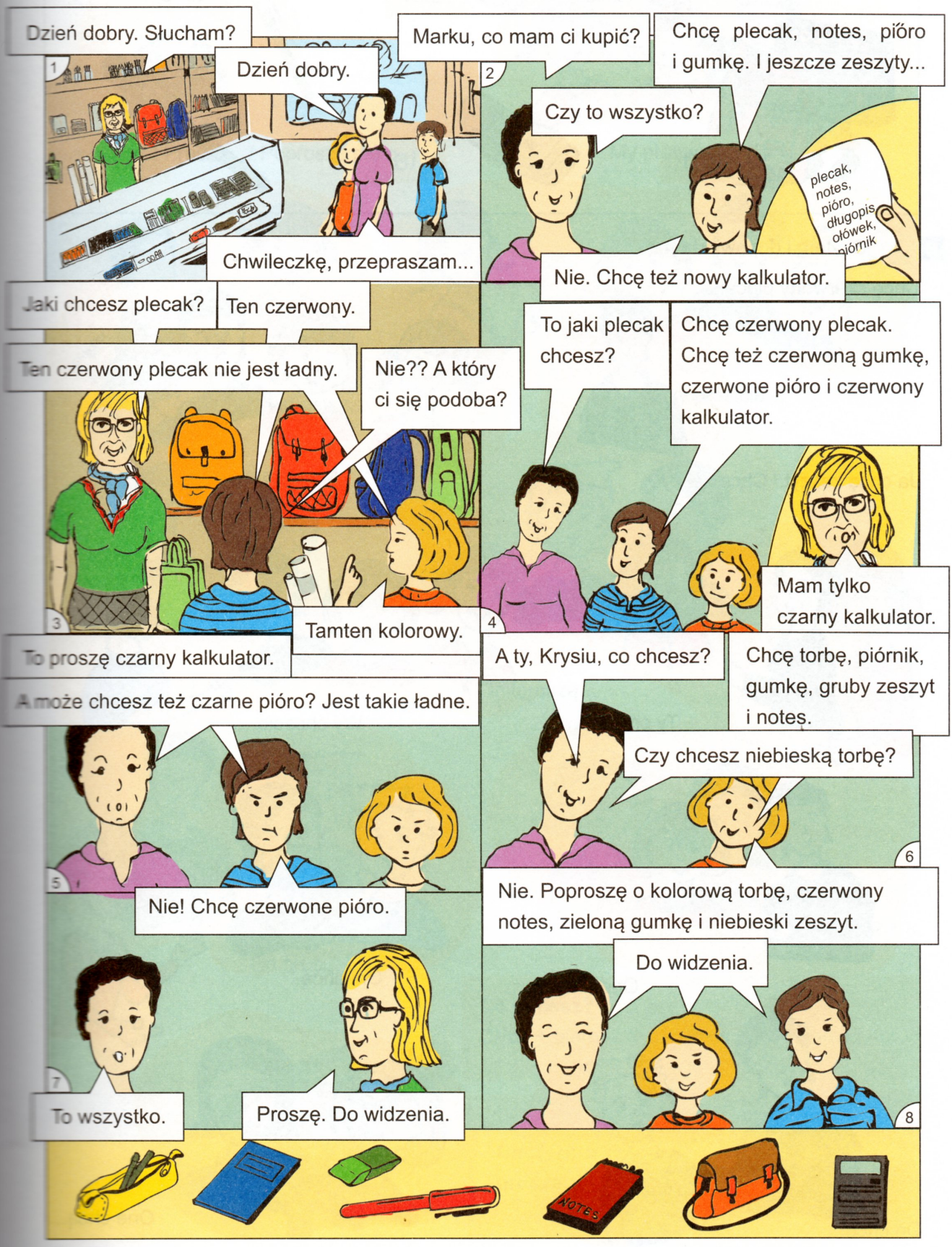
Dzień dobry. Słucham?
Dzień dobry.
Chwileczkę, przepraszam...
Marku, co mam ci kupić?
Chcę plecak, notes, pióro i gumkę. I jeszcze zeszyty...
Czy to wszystko?
plecak, notes, pióro, długopis, ołówek, piórnik
Nie. Chcę też nowy kalkulator.
Jaki chcesz plecak?
Ten czerwony.
Ten czerwony plecak nie jest ładny.
Nie?? A który ci się podoba?
To jaki plecak chcesz?
Chcę czerwony plecak. Chcę też czerwoną gumkę, czerwone pióro i czerwony kalkulator.
Tamten kolorowy.
To proszę czarny kalkulator.
Mam tylko czarny kalkulator.
A może chcesz też czarne pióro? Jest takie ładne.
Nie! Chcę czerwone pióro.
A ty, Krysiu, co chcesz?
Chcę torbę, piórnik, gumkę, gruby zeszyt i notes.
Czy chcesz niebieską torbę?
Nie. Poproszę o kolorową torbę, czerwony notes, zieloną gumkę i niebieski zeszyt.
Do widzenia.
To wszystko.
Proszę. Do widzenia.
NOTES

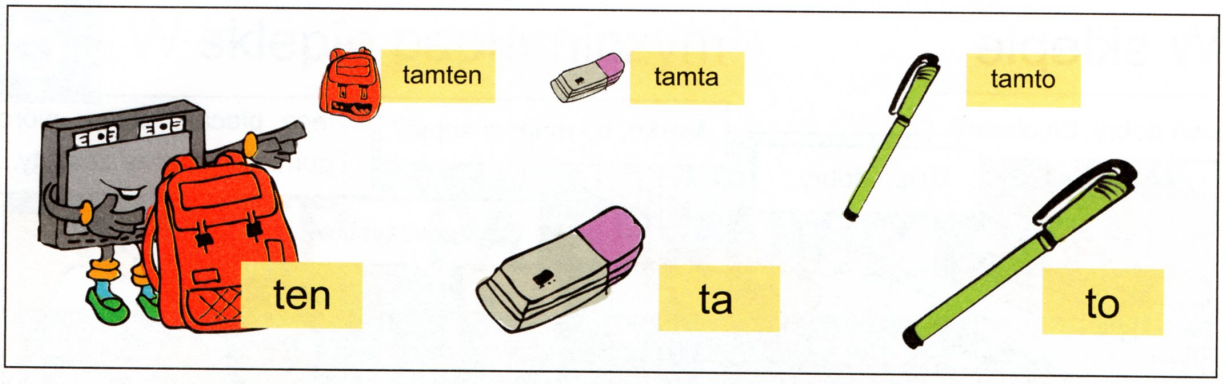

B Czytam i dopowiadam.

Chcę czerwony plecak.

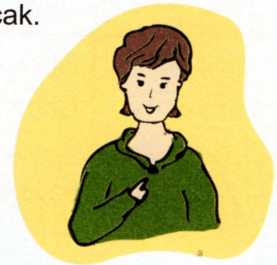

Ja chcę zeszyt./ Chcę zeszyt.

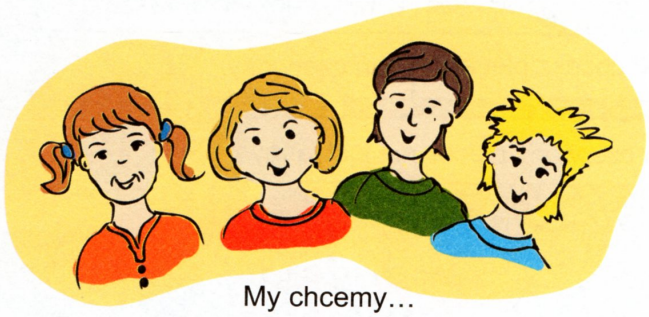

My chcemy…

Ty chcesz…

Wy chcecie…

Ona chce…

Oni chcą…

On chce…

One chcą…

Ja proszę…/ Proszę…/ Poproszę pióro.

My prosimy…

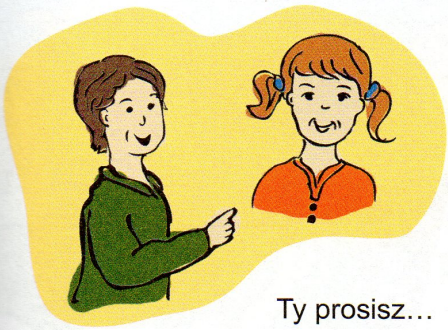

Ty prosisz…

Wy prosicie…

Ona prosi…

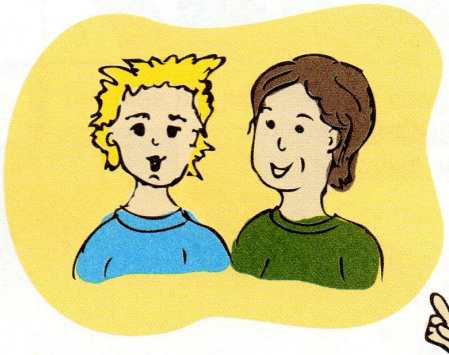

Oni proszą…

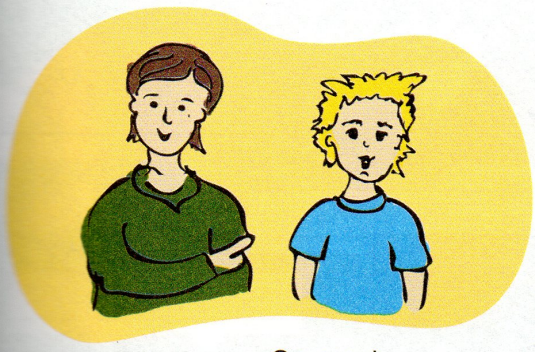

On prosi…

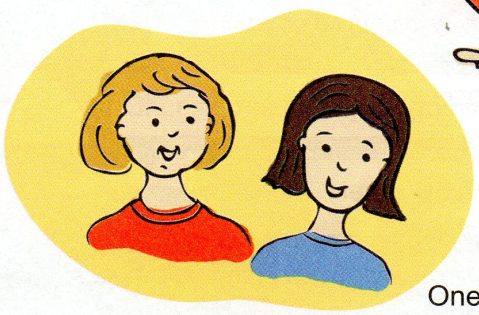

One proszą…

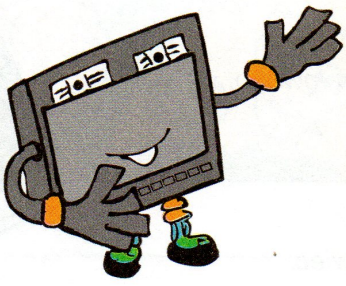

Co chcesz?

Chcę + biernik/ Acc. **Proszę o** + biernik/ Acc.

Chcę, proszę
proszę o → czerwony plecak
→ czerwoną gumkę
→ czerwone pióro

C Zabawa językowa

Co to jest?

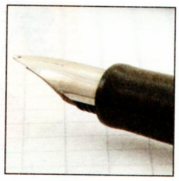

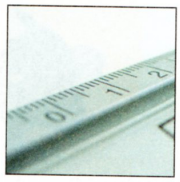

_____ _____ _____ _____ _____

D Jaki to kolor?

Śnieg – Ludwik Jerzy Kern

Czy wam nie przyszło nigdy do głowy,
że śnieg powinien być kolorowy?
Albo zielony,
albo czerwony,
liliowy
albo beż....

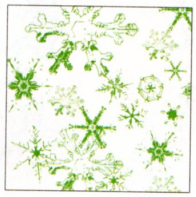

_____

Śnieg ten lepiłoby się wspaniale,
a bałwan biały nie byłby, ale
albo zielony,
albo czerwony,
liliowy
albo beż.

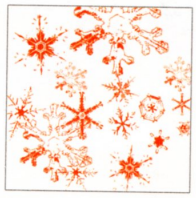

_____

Śnieżki tak samo w zimowej porze
byłyby wtedy w jakimś kolorze:
albo zielone,
albo czerwone,
liliowe
albo beż.

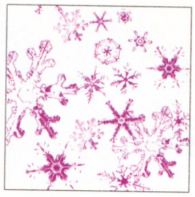

_____

Bardzo kolory by się przydały,
a tu tymczasem wciąż pada biały, biały bielutki,
miękki mięciutki,
świeży, świeżutki
śnieg.

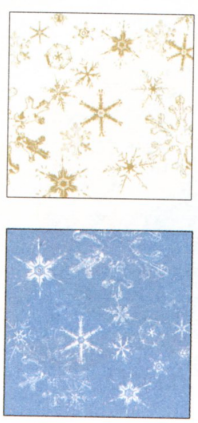

_____

SZTUKA WYMOWY

Król Karol kupił królowej Karolinie korale koloru koralowego.

Powtarzam do skutku.

WARTO PRZECZYTAĆ

Dla młodszych: Liliana Bardijewska *Zielony wędrowiec.*

6 Powtarzamy
Kot, który mówi

A Słucham i wskazuję właściwy obrazek.

B Słucham i uzupełniam dymki.

_____

C

Gra klasowa

Mam!

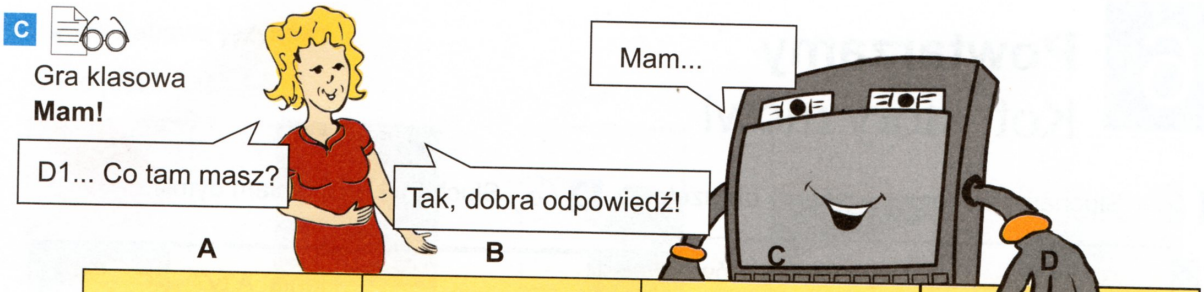

1		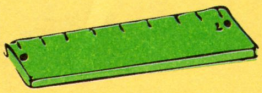		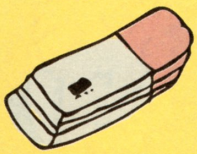
	kot	linijka	ławka	gumka
2		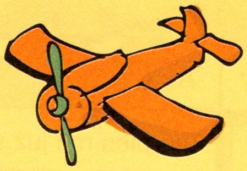		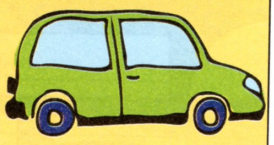
	książka	samolot	kalkulator	samochód
3	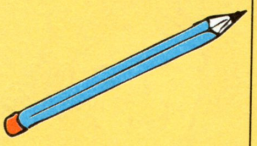		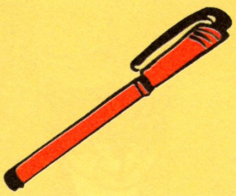	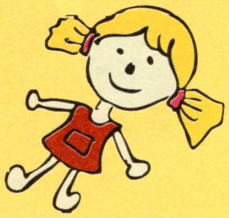
	ołówek	krzesło	pióro	lalka
4	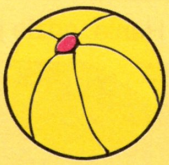			
	piłka	telefon	pies	zeszyt
5	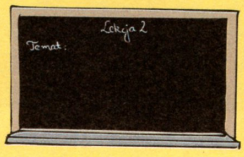			
	tablica	plecak	czekolada	tort

D Czytam.

Interesujące rzeczy

Kran *– Wanda Chotomska*

Jeden kurek jest czerwony, a drugi niebieski.

Z tego czerwonego płynie gorąca woda, a z tego niebieskiego – zimna. […]

...w środku, głęboko, […], woda z czerwonego kurka jest czerwona,

a z niebieskiego – niebieska. […]

A kiedy odkręci się oba kurki naraz, to wtedy te dwa kolory spotykają się […]

i robi się z nich jeden – liliowy. Liliowy jak bez, liliowy jak wrzos, liliowy jak śliwki. […]

Tak przynajmniej mówi kran.

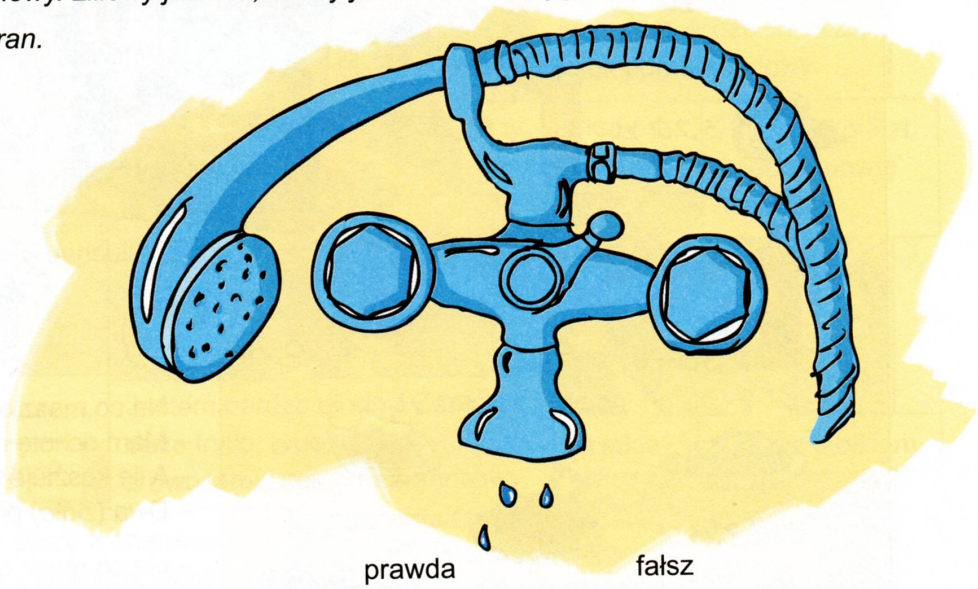

Odpowiadam:

	prawda	fałsz
1. Z czerwonego kurka płynie zimna woda.		
2. Z niebieskiego kurka płynie zimna woda.		
3. Woda z czerwonego kurka jest czerwona.		
4. Woda z niebieskiego kurka jest czerwona.		
5. Kolory mieszają się i robi się kolor brązowy.		

E Zagadka językowa

Wybieram właściwą formę.

1. Proszę czerwona gumka/ czerwoną gumkę i zielony zeszyt/ zieloną zeszyt.
2. Chcę brązowy plecak/ brązowa plecak i kolorowa linijka/ kolorową linijkę.
3. Mam długie włosy/ długa włos i duży oczy/ duże oczy.
4. Mam mała nos/ mały nos i jasne włosy/ jasna włosa.
5. Ta pióro/ to pióro jest czarne/ czarny.
6. Ten chłopiec jest gruba/ gruby, a tamta/ tamten szczupły.

7 Na basenie

A Słucham i powtarzam.

WODNIK, tel. 32 2512875
Katowice, ul. Słoneczna 15,

POLECAMY!

2 zł
3,20 zł
3 zł
3 zł
2,50 zł
4 zł
2,50 zł
2,50 zł
7 zł
8 zł
3 zł
3,50 zł
3 zł
2,50 zł
4 zł
5 zł
0,50zł
1,50 zł
0,50zł
0,50zł

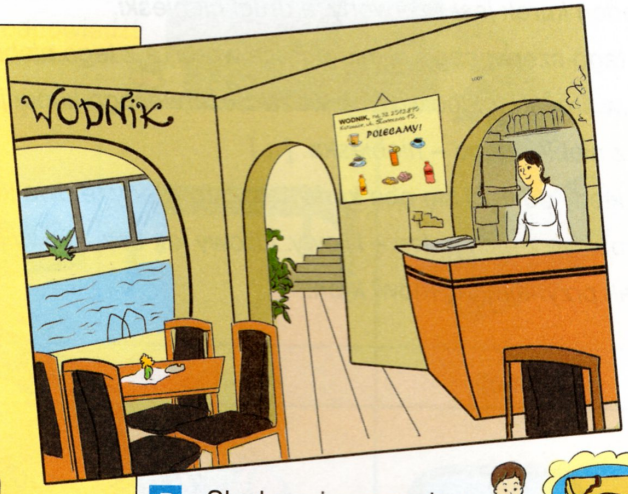

B Słucham i rozmawiam.

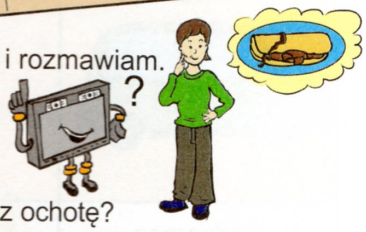

– Na co masz ochotę?
– Mam ochotę na ciastko z owocami.
– A ile kosztuje ciastko?
– Dwa (złote) pięćdziesiąt.

– Na co masz ochotę?
– Mam ochotę na sok.
– Ile kosztuje sok?
– Trzy złote.

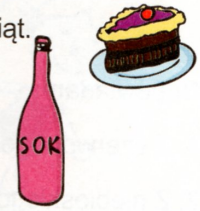

– Na co masz ochotę?
– Mam ochotę na kurczaka.
– A ile kosztuje kurczak?
– Osiem złotych.

warzywa = jarzyny

czekolada na gorąco, kanapka z szynką, ser, kurczak, ryba, ciastko, sałatka owocowa, sałatka warzywna, lody, coca-cola, fanta, sok pomarańczowy, herbata, kawa, cukier, sól, jabłko, pomidor, zapiekanka, ciasto z owocami, naleśnik

Marek je (co?) + B./ Acc.	**Jeść**	
naleśnik +**ø**	(ja) Jem naleśnik.	(my) Jemy tort.
bułk**ę**	(ty) Jesz kanapkę.	(wy) Jecie ciasto.
mięs**o**	On je jabłko.	Oni jedzą zupę.

Jestem głodny

Z czym jest naleśnik?
Naleśnik jest + (z czym?) narzędnik/ Instr.
Naleśnik jest + z ser**em**, z sałatą,
z czekoladą, z kurczaki**em**

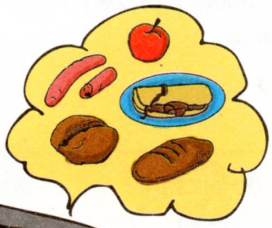

Jestem głodny
/Chce mi się jeść.
Chce mi się pić.

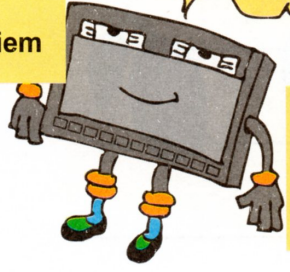

jeść + (co?) B./ Acc.
jem rybę, naleśnik, chleb,
bułkę, kiełbasę, jabłko

C Czytam ulotkę z pizzerii.

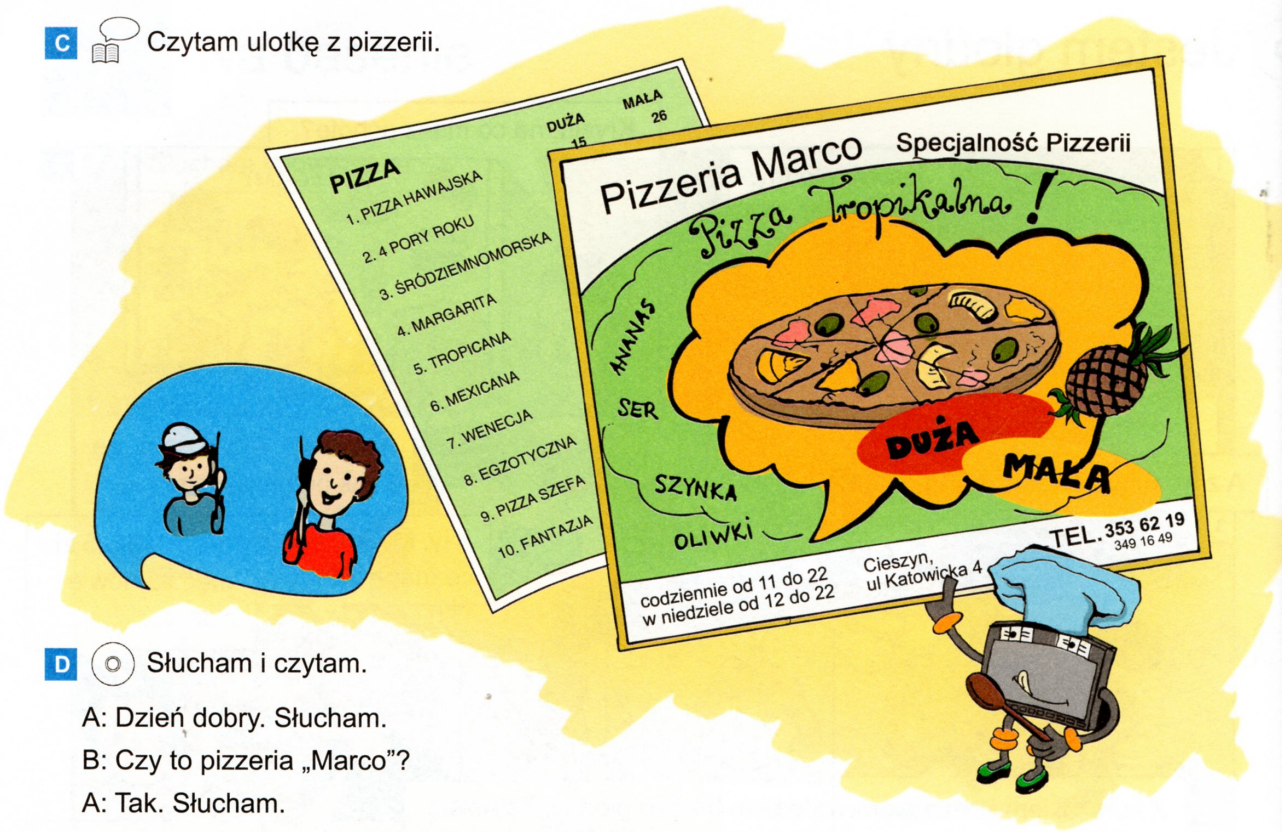

D Słucham i czytam.

A: Dzień dobry. Słucham.

B: Czy to pizzeria „Marco"?

A: Tak. Słucham.

B: Chcę zamówić pizzę tropikalną. Z czym jest ta pizza?

A: Z serem, ananasem, szynką i oliwkami.

B: Ile kosztuje?

A: Duża pizza – osiemnaście złotych, mała – dziesięć złotych.

B: Proszę dużą pizzę tropikalną bez sera.

A: Proszę podać swój adres i numer telefonu.

B: Ulica Jagiellońska 12, 3245697001. Jak długo muszę czekać?

A: Piętnaście minut.

B: Dziękuję. Do widzenia.

E Jeszcze raz oglądam ulotkę z pizzerii i odpowiadam na pytania.

Jak nazywa się pizzeria?

_____

Jaki jest numer telefonu do pizzerii?

_____

Na jakiej ulicy jest pizzeria?

_____

Kiedy pizzeria jest otwarta?

_____

F Układam ulotkę reklamową dla pizzerii szkolnej lub bufetu szkolnego.

Nazwa

Adres

Telefon

Hasło reklamowe

Pizze lub inne artykuły, ceny.

G Słucham i powtarzam.

Wbrew zasadom – Agnieszka Frączek (fragment)

Nasza mama, wbrew zasadom,
Karmi dzieci czekoladą.
Jemy frytki, hamburgery,
Chipsy i francuskie sery,

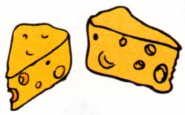

Mleczko chłepce tylko kicia,
Mama dzieciom zaś do picia
Co dzień coca-colę daje.
Takie u nas są zwyczaje. […]

Co piją dzieci z wiersza?
Co jedzą dzieci z wiersza?
Co proponuje babcia?
Czy to jest zdrowe jedzenie?

Babcia ręce załamuje:
„Przecież wnuki mi zmarnuje!
Nie przeżyją takiej diety!
Gdzie ziemniaki, gdzie kotlety?

Dzieci jeść powinny kluchy,
Zupę, kaszę i racuchy!"
A my jemy bakłażany,
Pizzę, lody, marcepany…

Nasza mama nie gotuje,
Tylko dziećmi się zajmuje...

A Pamiętam o zasadach zdrowego odżywiania się!

Dzielę wymienione w wierszu jedzenie na:

zdrowe:

_____

_____

_____

_____

niezdrowe:

_____

_____

_____

_____

B Przygotowuję zdrową przekąskę.

Rozmowa na temat, co uczniowie jedzą na śniadanie, obiad, na deser i na kolację.
Uczniowie pod kierunkiem nauczyciela przygotowują listę zdrowych, szybkich dań.

śniadanie
obiad
deser
kolacja

SZTUKA WYMOWY

WPADŁA ŚLIWKA DO DZIĘCIOŁA:
„MOŻE PAN TO USZYĆ ZDOŁA:
ŻÓŁTE SZELKI, W KRATKĘ SPODNIE…"

Śliwka w kłopocie – A. Frączek (fragment)

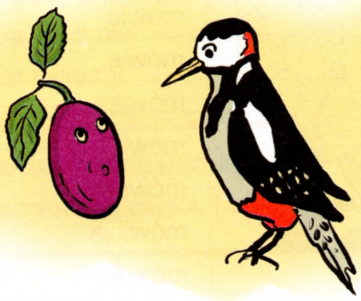

8 Rozmowa z babcią

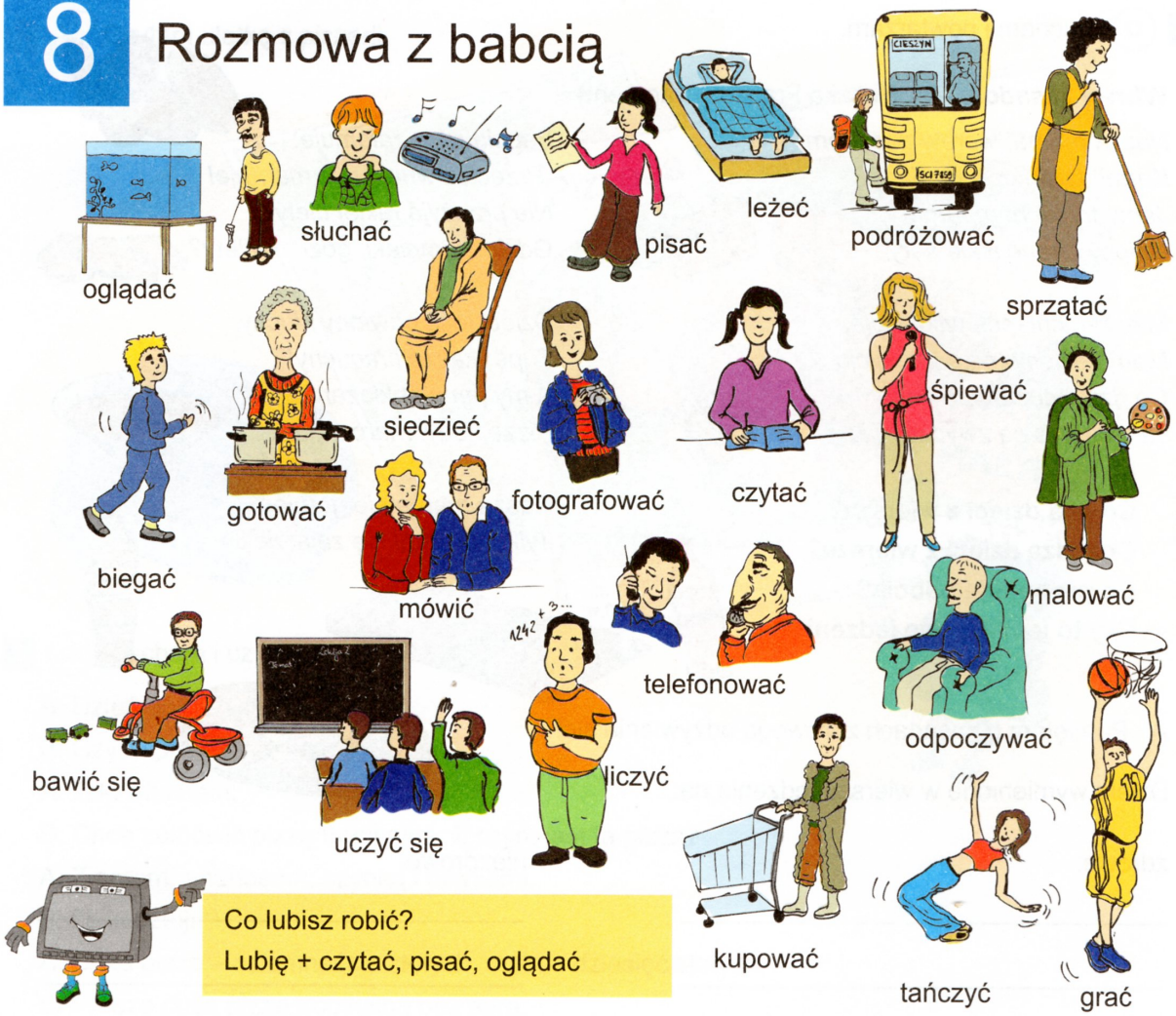

A ◎ Słucham i powtarzam.

Ja piszę list, a ty czytasz książkę.
Nie, nie czytam książki, tylko ją oglądam.

Ty sobie siedzisz, a ja ciężko pracuję.
Nie, nie siedzę, liczę punkty za zadanie domowe.

Tańczysz i grasz, a ja telefonuję.
Nie, nie tańczę, przygotowuję się na przedstawienie.

Malujesz czy rysujesz?
Nie maluję ani nie rysuję. Oglądam stare prace.

Czasowniki

I koniugacja	II koniugacja		III koniugacja	
-ę, -esz	-ę, -isz	-ę, -ysz	-m, -sz	
pisać	mówić	liczyć	czytać	jeść
piszę	mówię	liczę	czytam	jem
piszesz	mówisz	liczysz	czytasz	jesz
pisze	mówi	liczy	czyta	je
piszemy	mówimy	liczymy	czytamy	jemy
piszecie	mówicie	liczycie	czytacie	jecie
piszą	mówią	liczą	czytają	jedzą

Rozmowa z babcią

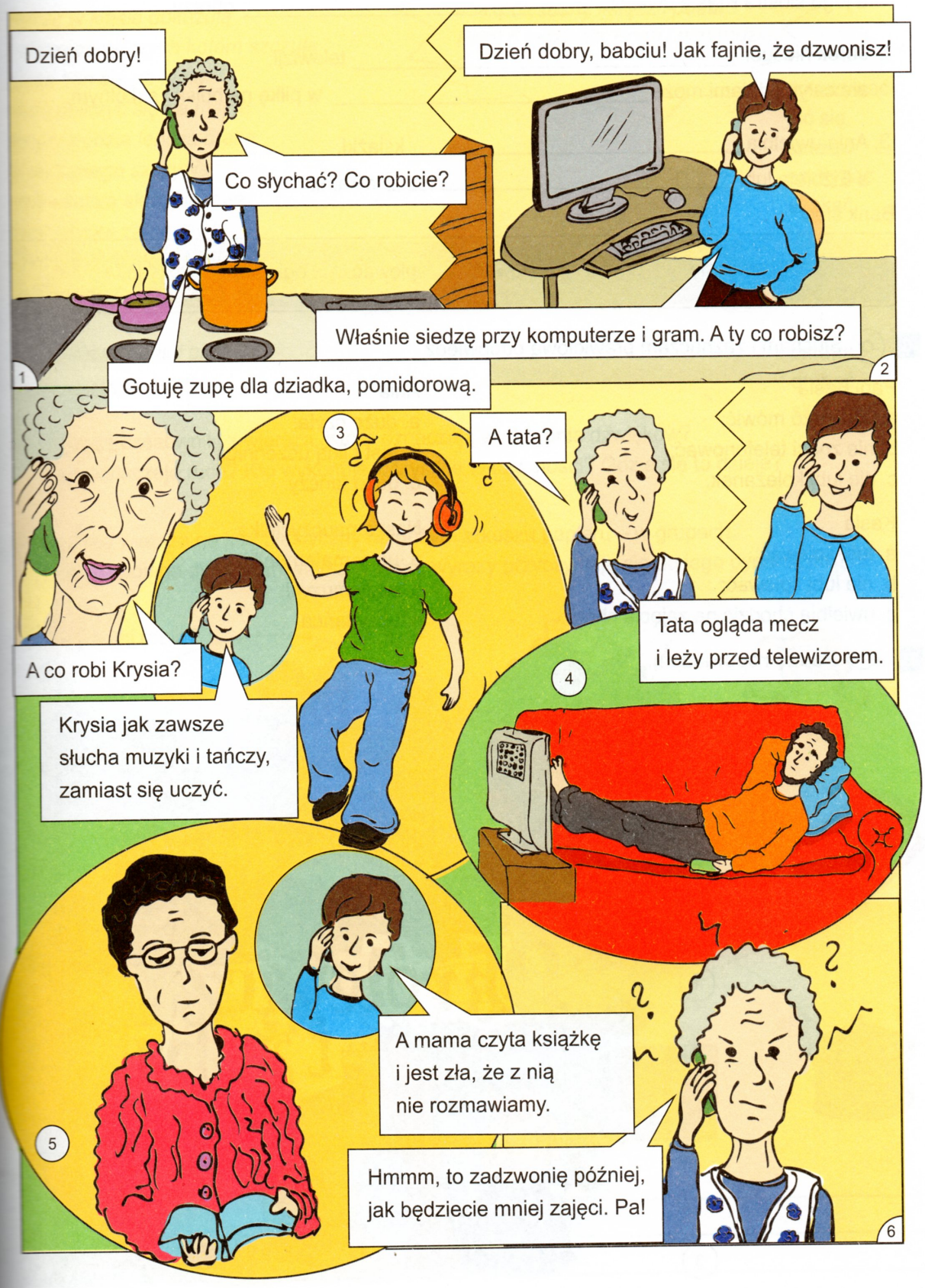

B Czytam i uzupełniam.

1. Marek bardzo lubi _____ w chórze szkolnym,
   a jego siostra Krysia uwielbia _____ obrazy.

2. Jurek nie lubi _____ telewizji,
   ale całymi dniami może _____ w piłkę na boisku szkolnym.

3. Ania uwielbia _____ książki,
   a Elżbieta lubi _____ lalkami.

Bank słów

bawić się	grać	malować	śpiewać	oglądać	czytać

C Słucham i zaznaczam prawidłową odpowiedź.

Pani Basia
a. lubi dużo mówić;
b. nie znosi telefonować;
c. nie lubi koleżanek.

Kasia
a. lubi śpiewać;
b. nie lubi śpiewać;
c. uwielbia chodzić na zajęcia chóru.

Ania
a. dużo czyta;
b. jest pilną uczennicą;
c. dużo tańczy.

Nasza nauczycielka
a. uczy matematyki;
b. uczy muzyki;
c. uczy tańca.

D Patrzę i opowiadam.

E Słucham i czytam.

W klasie – ks. Jan Twardowski

Ryczą w klasie dokazują
najgrzeczniejszych kotem szczują
ryczą biją się po łapie
chcą położyć się na mapie
na przyrodzie lepsza draka
wypchanego szczypią ptaka
nogi skaczą skrzypią ławki
kogoś biorą za nogawki
piszczą wyją głośno chrapią
książkę do religii drapią.

Nagle sfrunął anioł biały
mówi - lubię te kawały.

**Jan Twardowski (1915-2006) – współczesny ksiądz i poeta. Pisał o ludziach, Bogu i przyrodzie.*

dokazywać
bić się
szczuć
szczypać
skakać
brać
ryczeć
piszczeć
wyć
chrapać
drapać
skrzypieć

Wypisuję czasowniki z wiersza. Które oznaczają wydawanie dźwięków? Które oznaczają ruch? Kto wykonuje wszystkie te czynności? Gdzie się to dzieje?

Przekład wiersza na kod plastyczny na dużym arkuszu papieru – w grupach.
Na czym polega dynamizm wiersza? Które wyrazy przyczyniają się do jego dynamizmu?

F Co oni robią?

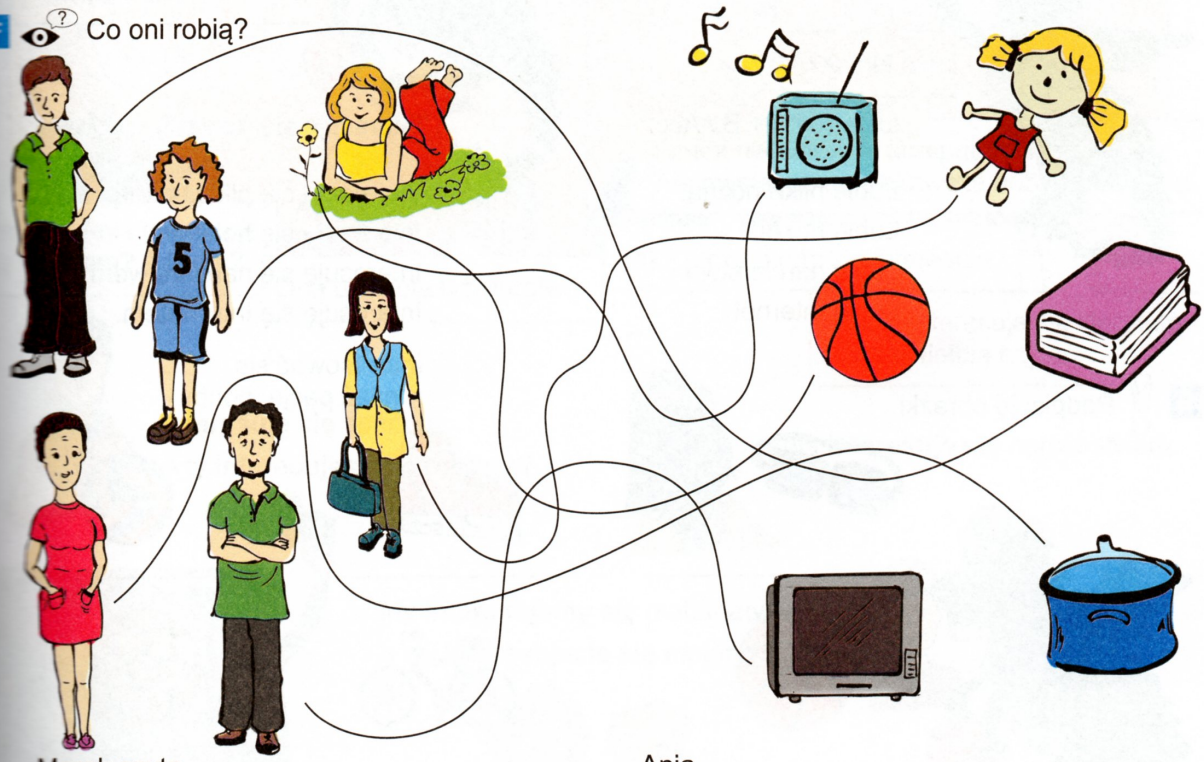

Marek czyta.
Krysia _____.
Jurek _____.
Ania _____.
Tata _____.
Mama _____.

9 Czym się interesujesz?

A Słucham i powtarzam.

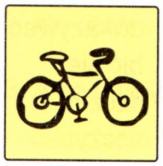
jazda na rowerze

piłka nożna

koszykówka

siatkówka

jazda na rolkach

łyżwiarstwo

literatura

muzyka

gry komputerowe

Internet

motoryzacja

kino

pływanie

lubię (co?) + B./ Acc.

Lubię piłkę nożną.
Lubię hokej.
Lubię narciarstwo.
Lubię Internet.

interesuję się (czym?) + N./ Instr.

Interesuję się piłką nożną.
Interesuję się hokejem.
Interesuję się narciarstwem.
Interesuję się Internetem.

interesować się
= mieć pasję, hobby

B Podpisuję obrazki.

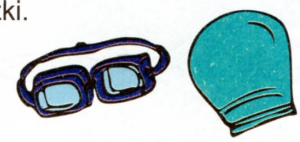

Bank słów: siatkarz, koszykarz, kolarz, łyżwiarz, piłkarz, pływak

Czym się interesujesz?

1
Jutro wreszcie mamy wolny dzień i nie musimy iść do szkoły.
Fantastycznie, ale co będziemy robić?
Możemy robić to, co lubimy!

2
A czym się interesujesz? Jakie masz hobby?
Interesuję się pływaniem, więc jutro pójdę na basen. A ty?
Ja interesuję się piłką nożną. Jutro jest mecz Polska - Anglia, wiec będę oglądać telewizję.

3
A czym interesują się dziewczyny?
Krysia interesuje się chyba muzyką, ponieważ zawsze, kiedy ma wolny czas, słucha radia. A Ania lubi sport.
Hmmm, Ania interesuje się sportem? A jakim?
Ona uwielbia łyżwiarstwo.

4
A czym interesuje się Tomek?
Tomek uwielbia gry komputerowe i Internet. Ale myślę, że najciekawsze hobby ma Kasia.
Tak? A czym ona się interesuje?
Kasia interesuje się literaturą. Ona uwielbia czytać.

Interesuję się sportem.
A ty **interesujesz się** muzyką?

Ania **interesuje się** narciarstwem.

My **interesujemy się** matematyką,
a wy **interesujecie się** motoryzacją.

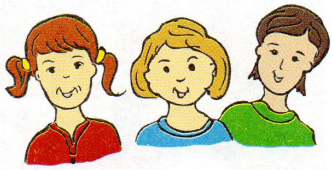

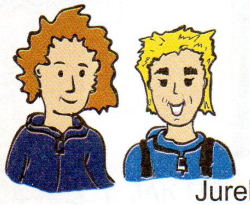

Jurek i Paweł **interesują się** motoryzacją.

uwielbiać
dzisiaj, jutro

C Słucham i zaznaczam prawidłową odpowiedź.

1. Nauczycielka
a. interesuje się tenisem
b. interesuje się łyżwiarstwem;
c. interesuje się telewizją.

2. Marek
a. interesuje się hokejem;
b. interesuje się piłką nożną;
c. interesuje się literaturą.

3. Ania
a. lubi literaturę;
b. lubi modę;
c. lubi pływanie.

4. Michał
a. interesuje się Internetem;
b. interesuje się siatkówką;
c. interesuje się piłką nożną.

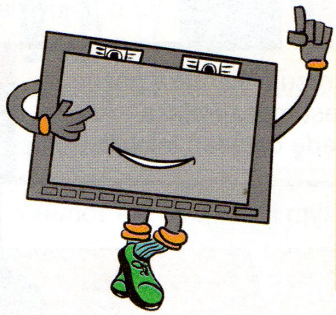

lubić

ja **lubię** sport	my **lubimy** sport
ty **lubisz** sport	wy **lubicie** film
on, ona, ono **lubi** film	oni, one **lubią** sport

D Słucham i wybieram odpowiednią fotografię.

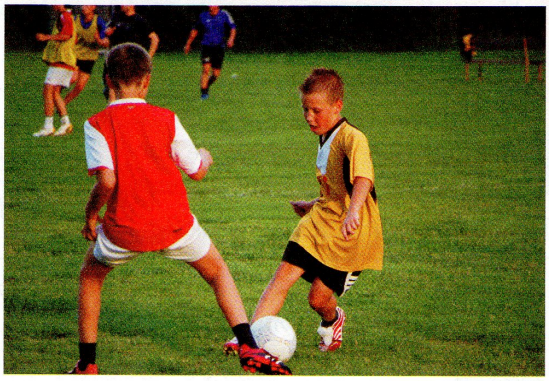

A ___

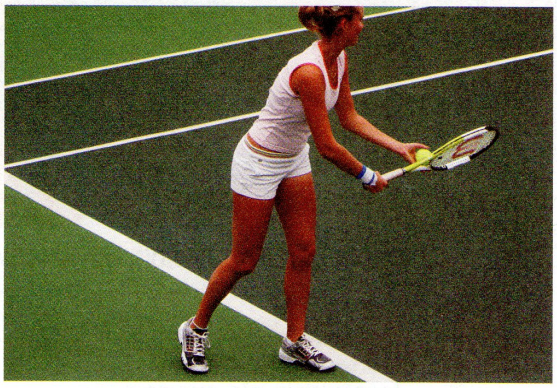

B ___

C ___

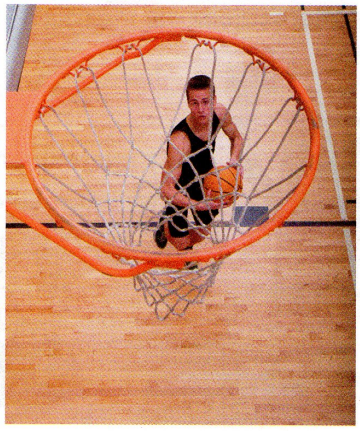

D ___

E Słucham, śpiewam i bawię się.

Ach, gimnastyka dobra sprawa, dla nas wszystkich to zabawa.
Ręce w górę, w przód i w bok, skłon do przodu, w górę skok.

Ref. Głowa, ramiona, kolana, pięty, kolana, pięty, kolana, pięty.
Głowa, ramiona, kolana, pięty, oczy, uszy, usta, nos.

60 Uczniowie bawią się: śpiewają piosenkę coraz szybciej i w rytmie wykonują czynności.

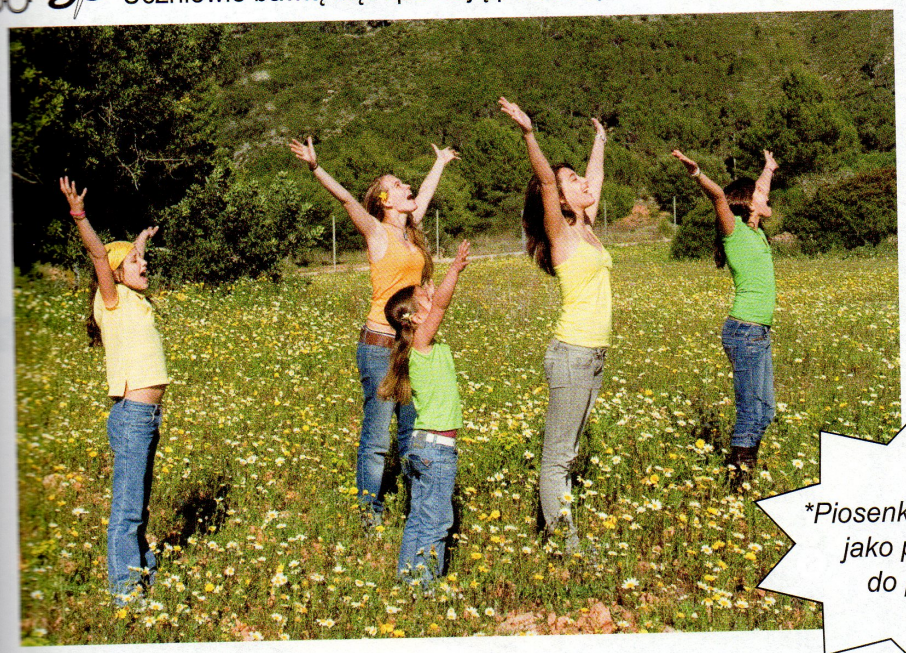

**Piosenka jest znana jako podstawa do pląsów.*

F Opowiadam o sobie koledze, koleżance.

Czym się interesuję, co lubię robić?

G Proponuję koledze, jak spędzić wolny czas. Korzystam z *Banku propozycji.*

Bank propozycji:

Możemy pójść…
Co chcesz robić?
Czy chcesz grać w…
Jak lubisz spędzać czas wolny?
Czym się interesujesz?
Chętnie gram w…
Chętnie jeżdżę na rowerze.

SZTUKA WYMOWY

Powtarzam:

Z ZAINTERESOWANIEM SŁUCHAM W NOCY, JAK PIES SZCZEKA, GDY MRÓZ SZCZYPIE.